

[Karl Olsen.]

ster. Denne nyordning af rigsdagens arbejde vil garantere en grundigere og bedre behandling af lovforslagene under det fremtidige etkammersystem end i den nuværende tokammer-rigsdag.

Det fjerde hovedpunkt, hvorom ændringerne samler sig, er forholdet til udlandet.

Vi har her fra konservativ side medvirket til at kodificere i grundloven den forfatningsmæssige udvikling, der er foregået siden 1915-grundloven: udviklingen af rigsdagens myndighed på bekostning af den udøvende magts beføjelser; men vi har samtidig set det som vor opgave på udenrigspolitikens område i given situation at sikre regeringens handledygtighed.

Dette mener vi er sket ved bestemmelsen i § 19, stk. 2, der sikrer, at regeringen øjeblikkelig kan træffe de nødvendige foranstaltninger til forsvar mod væbnet angreb på riget eller danske styrker. Vi er fuldt og helt indforstået med, at målet må være at sikre rigsdagen den størst mulige indflydelse på Danmarks udenrigspolitik, men vi har samtidig stræbt henimod en tilstand, der ikke i given situation lammer en regerings handlekraft.

Den såkaldte suverænitetsparagraf, forslaget § 20, åbner mulighed for rigsdagen til med højt kvalificeret flertal, fem sjettedele af rigsdagens medlemmer, at afgive dele af de beføjelser, der er tillagt rigets myndigheder. Hvis denne høje procent ikke opnås, men dog almindeligt flertal, kan regeringen forelægge forslaget til folkeafstemning. Det er naturligt og rimeligt, at denne suverænitetssafgivelse er omgærdet med disse særlige sikkerhedsforanstaltninger. Det er klart, at der til en så vigtig handling må kræves, at virkelig store kredse i befolkningen står bag en sådan handling. Vi må fremover regne med, at denne paragraf vil blive brugt. Statsministeren nævnte i sin fremsættelsestale forskellige eksempler på overstatligt samarbejde og pegede på, at der f. eks. indenfor det nordiske samarbejde kan opstå behov for en udvidelse af fællesområdet; der kan her blive tale om at skabe et overstatligt organ, hvortil dele af vor suverænitet må afgives. Dette, suverænitetssafgivelse, er ikke noget, som vi alene sysler med herhjemme. På den 41. interparlamentariske konference i Bern

i fjor blev dette emne livligt drøftet, og der blev her vedtaget en resolution, hvorved konferencen henstillede til deltagerlandenes regeringer i deres grundlove at indføre bestemmelser, der muliggjorde det for staterne at afgive dele af deres suverænitet. Denne resolution, der er optrykt i kommissionsbetænkningen side 129, fortjener at fremhæves; og jeg tillader mig her at citere den. Resolutionen lyder:

„I betragtning af

at et nærmere samarbejde mellem nationer med demokratisk styreform vil betyde en styrkelse af verdensfredens stabilitet,

at det vil kræve visse ofre og visse kompenstationer gennem en delvis opgivelse af suveræniteten, dersom et sådant samarbejde skal have sin fulde virkning,

at man derfor bør opmuntre til oprettelsen af fælles autoriteter, hvortil en vis myndighed kan overføres, idet hvert land alligevel bevarer det størst mulige antal af de forrettigheder, der er knyttet til suveræniteten,

anbefaler Den interparlamentariske Unions 41. kongres, at hver enkelt delegation i sit eget land påtager sig at arbejde for tilpasning af de forfatningsmæssige love med det formål at gøre deltagelse i det internationale samarbejde så effektiv som muligt både fra det politiske, det økonomiske og det kulturelle synspunkt.“

Vi tillægger fra konservativ side det mellemfolkelige arbejde, der i disse efterkrigsår opbygges og fortsat vil blive opbygget, så afgørende betydning for folkernes sikkerhed og fredens bevarelse, at vi har anset denne nye paragraf i forslaget for at være overordentlig værdifuld.

Ved landstingets bortfald har det været os magtpåliggende fra konservativ side gennem indførelse af folkeafstemningsprincippet i forfatningen at skabe en beskyttelse af mindretallet. Sideløbende hermed har det været vor bestræbelse ved udformningen af paragrafferne, der omhandler frihedsrettighederne, at nå frem til den stærkest mulige beskyttelse af den enkelte borger overfor staten, statsmyndighederne, administrationen.

Vi mener, at dette grundlovsforslag i så henseende rummer adskilligt nyt og godt. Lad mig her blot nævne forslaget §§ 55, 64, 72 og 74.